

**Discurs de l'Excm. Sr. Milan Kučan,
expresident de la República d'Eslovènia**

Havia acceptat la vostra invitació de reflexionar sobre l'arquitectura de la sobirania a Europa amb gran satisfacció. A l'últim moment, malauradament, una malaltia m'ha impedit venir i m'excuso de tot cor. Vaig visitar Barcelona en el temps del procés per a la independència d'Eslovènia i hi vaig parlar amb els meus amics polítics sobre la situació dels pobles petits dins de les societats multinacionals. Vaig poder conèixer el progrés i el desenvolupament de Catalunya i per això vaig quedar encara més convençut que Eslovènia no havia d'acceptar el retard en el seu desenvolupament i les poques possibilitats de millora que li oferia l'ex-Iugoslàvia.

Sóc plenament conscient que d'aquell temps ens en separen canvis profunds. La globalització ha accentuat el fenomen de la interdependència de tal manera que les relacions socials han canviat per a tots. Les noves relacions ens obliguen a tenir en compte que el món és policèntric, que cal administrar-lo globalment i que cal fer prevaldre sempre l'ètica universal. Aquestes noves relacions alhora tornen a fer actual la qüestió dels estats-nació i de la seva sobirania.

En aquest breu discurs no puc explicar les raons d'Eslovènia per dissoldre el lligam amb l'ex-Iugoslàvia. En unes circumstàncies internes diferents i sense els canvis en l'espai internacional d'aleshores, estic convençut que la decisió d'Eslovènia de crear un estat propi hauria resultat molt més difícil. De Iugoslàvia només voldria dir que es negava a obrir el diàleg sobre el sentit d'un estat compartit. Considero, en canvi, que si canvien les circumstàncies històriques, qualsevol estat, especialment si és plurinacional, ha de buscar noves respostes als nous reptes si vol justificar la seva existència.

En el passat d'Europa hi trobem molts estat plurinacionals, molts es van acabar desintegrant. Però el seu punt feble no era l'estructura plurinacional, sinó la falta de democràcia i perquè hi havia diferències en el reconeixement de les nacionalitats, ja que el poble més fort assumia la hegemonia. Els pobles l'existència dels quals era amenaçada no es podien identificar amb aquests estats i intentaven protegir la seva pròpia identitat fent valer la seva sobirania. Tots els pobles tenen el dret inalienable a l'autodeterminació.

No obstant aquest dret, els pobles grans i els pobles petits han d'assumir que la realitat avui supera l'estat-nació i que substitueix la seva sobirania. L'estat-nació és massa petit i alhora massa gran ja que no pot pretendre resoldre totes les qüestions comunes amb un únic principi d'homogeneïtzació. Cal ampliar l'espai de l'estat-nació i de la seva sobirania en l'àmbit internacional.

Eslovènia tampoc va emprendre el camí de la autonomia perquè volgués aïllar-se. Al contrari. Volia participar en els processos d'integració que respecten les normes democràtiques i que reconeixen els mateixos drets a tots els pobles. Voler crear un estat-nació pur és un enorme anacronisme, característic de molts pobles de l'ex-Iugoslàvia. Amb la neteja ètnica, aquest desig porta directament al crim.

La qüestió de com convertir les desigualtats reals en una igualtat legal i política no és fàcil de resoldre. La integració europea es basa en els estats nacionals sobirans i en les seves identitats. Les relacions internes estan basades en el principi de lliure elecció i de col·laboració, la presa de decisions és consensuada entre tots els membres de ple dret. Gràcies a la voluntat conjunta de tots els membres, la Unió Europea ha esdevingut un subjecte en l'espai internacional. Els membres mantenen la seva pròpia sobirania i només transmeten a la Unió la realització dels seus drets sobirans de manera que prevalgui l'interès de viure junts. La identificació dels europeus amb la Unió dependrà de la capacitat de la Unió de respondre als reptes del nostre temps i que tots els ciutadans d'Europa puguem dir sobiranament i convençuts: "We, the people of Europe...."

Una integració com aquesta significa una perspectiva del tot nova per aquells pobles petits que no tenen reconegut el seu lloc dins de l'estat tradicional. Els pobles petits que tenen la possibilitat de formar el seu propi estat o bé d'assegurar-se un alt grau d'autonomia i de protegir la identitat nacional en un estat democràtic i plurinacional, no haurien de ser un factor molest, sinó un element constitutiu, fonamental, d'una futura comunitat de nacions.

La integració, construïda damunt la conclusió que la interdependència del món actual, demana que renunciem a tota violència i a l'ambició de sotmetre altres pobles o estats. Només aquells estats que estiguin disposats a modernitzar-se podran assegurar el desenvolupament estable i podran existir durant molt de temps. Això representa un gran repte i una gran esperança per a Europa i per tot el món.

M'agradaria molt poder sentir quina és l'opinió dels catalans sobre les qüestions relatives a la sobirania i la interdependència del món actual, especialment perquè els èxits del seu desenvolupament havien tingut un paper tan important en les nostres decisions, en les meves pròpies decisions, davant dels dilemes que m'havia plantejat la independència. **Les arrels de la independència eslovena arriben fins a Barcelona.** Us desitjo una discussió oberta i plena d'encerts sobre els dilemes que són rellevants per a tots nosaltres, per la nostra recerca conjunta de les respostes a les qüestions de la identitat i la llibertat i que ens obliguen a assumir la nostra responsabilitat davant el futur.

Permeteu que us saludi: VISCA ESLOVÈNIA I VISCA CATALUNYA!

Traducció: S. Škrabec